

Dosarul nr. Ira-165/2022
1-19168900-01-Ira-03022022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Gheorghiu Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Gheorghiu Alexandru xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 24.10.2019 – 16.03.2020;
2. Instanța de apel: 25.05.2020 – 28.07.2020;
3. Instanța de recurs ordinar: 29.10.2020 – 01.03.2021;
4. Instanța de apel: 26.04.2021 – 23.11.2021;
5. Instanța de recurs ordinar: 03.02.2022 – 23.03.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2020, Gheorghiu Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la de 6 (șase) ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.85 Cod Penal, la pedeapsa stabilită lui Gheorghiu Alexandru i s-a adăugat pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Hâncești (sediul Central) din 10.08.2017 în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 30 000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani și neexecutată, stabilind o pedeapsă definitivă în cazul cumulului de sentințe sub formă de închisoare pe un termen 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 30 000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, pedepse care urmează a fi executate de sine stătător.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Gheorghiu Alexandru, la data de 28 septembrie 2019, aproximativ la ora 19:20 min., acționând în scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în holul căminului familial

situat pe xxxxx, aplicând violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, manifestată prin aplicarea loviturilor în regiunea abdomenului cet. Tarca Valeriu, a sustras în mod deschis de la el telefonul mobil de model „Samsung J3” în care era inserată cartela SIM cu xxxxx la preț de 2 000 lei, după care cu bunul sustras a părăsit locul comiterii infracțiunii într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 2000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate acțiunile ale lui Gheorghiuc Alexandru au fost calificate în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, a săvârșit jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu prelungirea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării.

2. Sentința a fost atacată cu *apel* de către avocatul Tampei Tatiana în comun cu inculpatul Gheorghiuc Alexandru prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și emiterea unei noi decizii de achitare a inculpatului pe motiv că în acțiunile acestuia nu se conțin elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 187 Cod penal.

2.1 în motivarea apelului apelanții au invocat că, conform plângerii cet. Tarca Valeriu, a solicitat organelor de drept să atragă la răspundere penală persoana necunoscută de gen masculin, care la data de 28 septembrie 2019, aproximativ orele 19:20, aflându-se în holul căminului familial situat pe xxxxx i-a aplicat lovituri cu piciorul în regiunea pieptului, după care în mod deschis i-a sustras telefonul mobil de model Samsung J3, organul de urmărire penală pornind cauza penală pe fapt, neavând un suspect la care indică partea vătămată, nu a întreprins acțiuni procesual penale îndreptate la identificarea făptașului, printre care recunoașterea persoanei după fotografie, sau prezentarea persoanei către partea vătămată pentru recunoaștere.

Menționează apelantul că, declarațiile martorilor Cotovici Grigore și Țurcan Veaceslav consemnate în procesele-verbale de audiere a martorilor din 29.09.2019 nu sunt pertinente și concludente, deoarece aceștia sunt colaboratori ai poliției care au venit la fața locului la apelul telefonic al părții vătămate, aceștia nefiind martori oculari, astfel declarațiile lor nu pot sta la baza formării învinuirii, motiv din care apelanții au rezerve la capitoul audierii acestor martori la etapa urmăririi penale, deoarece declarațiile lor sunt similare și identice cuvânt în cuvânt.

Astfel, conform procesului-verbal de percheziție corporală a lui Gheorghiuc Alexandru din 28.09.2019, urmează că a fost ridicat telefonul de model Samsung J3 a părții vătămate Tarca Valeriu, telefon care nu a fost cercetat în instanța de judecată împreună cu toate probele acuzării.

Au invocat și faptul că, acuzatorul de stat nu a inclus în lisa probelor declarațiile bănuitului din 30.09.2019 precum și declarațiile acestuia date având calitatea de învinuit din 30.09.2019, declarațiile învinuitului din 15 octombrie 2019, procesul verbal de cercetare la fața locului din 28.09.2020, raportul de expertiză judiciară nr.201902P3340 din 30.09.2019 conform căruia expertul medico-legal Scurtu Iurie după examinarea lui Tarca Valeriu a concluzionat că leziuni corporale vizibile lipsesc; procesul-verbal de examinare a obiectelor din 30.09.2019.

Au susținut că, în procesul-verbal de reținere din 28.09.2019, eronat a fost indicat că, persoana reținută nu are pretenții la starea sănătății, deoarece a înaintat o plângere pe acțiunile colaboratorilor de poliție care l-au reținut și chiar dacă a fost trimis să fie examinat de medicul expert, la caz lipsește raportul de constatare de examinare a vătămarilor corporale a lui Gheorghiu Alexandru.

Mai indică că, este o eroare gravă faptul că i s-a înaintat de două ori învinuirea conform Ordonanței de înaintare a învinuirii din 30.09.2019 și Ordonanței de înaintare a învinuirii din 15.10.2019.

Afirmă apelanții că, martorii Cotovici Grigore și Turcan Veaceslav fiind audiați în ședință de judecată au depus declarații care diferă de declarațiile date la urmărirea penală, ambii declarând că Gheorghiu Alexandru a fost stropit cu gaze lacrimogene.

Relevă că, apărătorul Tatiana Tampei nu a avut posibilitatea să facă cunoștință cu declarațiile martorilor Cotovici Grigore și Turcan Veaceslav deoarece instanța i-a interzis accesul la aceste probe, dar din câte î-și amintește martorul Turcan Veaceslav a declarat că inculpatul a prezentat telefonul părții vătămate atunci la fața locului, la momentul sosirii poliției, partea vătămată comunicând polițiștilor că el, Gheorghiu Alexandru l-a deposedat de telefonul mobil sub pretextul că dorește să facă un apel telefonic ulterior a dispărut cu tot cu telefon.

Remarcă apelanții și faptul că, declarațiile părții vătămate audiată în ședință de judecată au fost generale fără careva detalii. Martorul Stavinski Mihai, fiind preîntâmpinat de darea de declarații false.

Au susținut că, din declarațiile părții vătămate date la faza urmăririi penale urmează că, a fost agresat de trei persoane, însă organul de urmărire penală nu a întreprins nici o acțiune pentru identificarea și audierea acestora întru constatarea adevărului și verificarea circumstanțelor indicate în plângerea înaintată.

Invocă apelanții că plângerile cu privire la solicitarea ridicării înregistrărilor video din Izolatorul Inspectoratului de Poliție Botanica, mun. Chișinău și prezentarea probelor cu privire la valoarea telefonului mobil al părții vătămate au rămas nesoluționate,

Afirmă că, nici o probă nu coroborează cu declarațiile părții vătămate iar din materialele cauzei este evident că el nu a luat telefonul părții vătămate cu scop de cupiditate, dar cu scopul de a verifica dacă acesta se conectează sau nu la internet. Consideră că, în acțiunile inculpatului nu se regăsesc toate elementele constitutive ale infracțiunii de jaf, adică, intenția și scopul de cupiditate motiv din care solicită casarea sentinței cu emiterea unei sentințe de achitare.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2020, a fost respins apelul comun al avocatului Tampei Tatiana și inculpatului Gheorghiu Alexandru, ca nefondat și menținută sentinței fără modificări.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către inculpatul Gheorghiu Alexandru și avocatul Tampei Tatiana în comun cu inculpatul.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2021, au fost admise recursurile ordinare declarate de către avocatul Tampei

Tatiana în comun cu inculpatul Gheorghiuc Alexandru, și de către inculpatul Gheorghiuc Alexandru, cu casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2020, în partea nesoluționării chestiunii prevăzute la alin. (5) art. 385 Cod de procedură penală și a dispus rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2021 a fost admis parțial apelul comun al avocatului Tampei Tatiana și a inculpatului Gheorghiuc Alexandru, casată parțial sentința și pronunță o nouă hotărâre prin care în conformitate cu art. 385, alin. (5) Cod de procedură penală, termenul de pedeapsă stabilit prin sentință a fost redus cu 171 (o sută șaptezeci și unu) zile.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

6.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel analizând în ansamblu de probe ale cauzei penale prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, a concluzionat despre existența în acțiunile inculpatului Gheorghiuc Alexandru a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2), lit. e), f) Cod penal, jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu prelungirea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe și cu cauzarea părții vătămate de daune în proporții considerabile.

Instanța de apel în coroborare cu probele la caz, a indicat că vinovăția inculpatului se confirmă prin: - declarațiile părții vătămate Tarca Valeriu, declarațiile martorilor Cotovici Grigore, Turcan Veaceslav, Stavinschi Mihail; procesul - verbal de cercetare la fața locului din 28.09.2019, prin care a fost cercetat locul săvârșirii infracțiunii (f.d.6-8); raportul de expertiză nr.201902P3340 din 30.09.2019, potrivit căruia la examinarea medico-legală a cet. Tarca Valeriu leziuni corporale vizibile lipsesc (f.d.21-22); procesul-verbal de percheziție corporală din 28.09.2019, prin care a fost depistat și ridicat de la Gheorghiuc Alexandru un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3” de culoare neagră (f.d.27); procesul-verbal de examinare a obiectului din 30.09.2019, prin care a fost examinat telefonul mobil de model „Samsung Galaxy J3” de culoare neagră (f.d.31-32).

Astfel, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, care în ansamblu, dovedesc vinovăția inculpatului Gheorghiuc Alexandru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. e), f) Cod penal.

Potrivit deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2021, s-au admis recursurile ordinare declarate de către avocatul Tampei Tatiana cu inculpatul, și de către inculpatul Gheorghiuc Alexandru, cu casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2020, în partea nesoluționării chestiunii prevăzute la alin. (5) al art. 385 Cod de procedură penală și s-a dispus rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Cu referire la cererea avocatului Tampei Tatiana privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală în privința inculpatului Gheorghiuc

Alexandru, de către instanța de apel a reținută ca fiind întemeiată, dat fiind faptul că, în speță se constată încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, garantate de articolul 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului sancționează tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei.

Potrivit procesului verbal de reținere, Gheorghiu Alexandru a fost reținut de către organele de drept la 28.09.2019, ora 21.00, și ulterior plasat în Penitenciarul 13 - Chișinău, unde s-a aflat până la pronunțarea sentinței pe caz la 16.03.2020.

Instanța de apel a remarcat că, în mai multe cauze, Curtea de la Strasbourg a notat cu îngrijorare repetarea problemelor în privința condițiilor precare de detenție în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău. Aceasta notează că, în repetate rânduri, a constatat încălcarea articolului 3 din Convenție în privința acestui penitenciar, însă, această problemă sistemică continuă să persiste (cauza Shishanov c. Moldovei, 15 decembrie 2015, § 127).

Astfel, instanța de apel a considerat că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în Penitenciarul 13, în perioada 28.09.2019 - 16.03.2020, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat și, în corespundere cu prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, dispunând reducerea pedepsei lui Gheorghiu Alexandru cu 171 zile.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu *recurs ordinar* de către inculpatul Gheorghiu Alexandru care neinvocând careva temeii prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală solicită admiterea recursului, casarea deciziei cu admiterea cererii de reducere a termenului de pedeapsă în conformitate cu prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, cu calcularea termenului până la pronunțarea dispozitivului deciziei colegiului penal al Curții de Apel Chișinău.

7.1 În motivarea recursului ordinar invocă:

- instanța de apel a aplicat eronat prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, fiind calculat termenul din 28.09.2019 - perioada reținerii și până la pronunțarea sentinței de 171 de zile, pe care nu le-au calculat nici pe acestea după formula 1 zi de arest preventiv pentru -2 zile de închisoare;

- instanța de apel, nu a argumentat de ce a omis să includă toată perioada de arest preventiv. În același timp, expres calculează perioada arestului preventiv, dar nu o include în calcul, prin ce a încălcat dreptul condamnatului care a solicitat expres constatarea încălcării dreptului la condiții umane de detenție cu acordarea mecanismului compensatoriu, cu calculul prevăzut de art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, 1 zi din arest preventiv pentru 2 zile de închisoare.

8. La recursul ordinar declarat de către inculpatul Gheorghiu Alexandru, în conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, procurorul depune referință, pledând pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, indicând că, instanța de apel, corect și-a argumentat soluția în sensul

reducerii din termenul de pedeapsă stabilit inculpatului, în temeiul art. art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art.422 Cod de procedură penală.

Conform art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Din cuprinsul recursului declarat inculpatul nu invocă careva temei de casare a deciziei instanței de apel prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod procedură penală, susținând, că, instanța de apel eronat și incorect i-a redus pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 385 Cod de procedură penală, cu doar 171 zile, remarcă ce se încadrează în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că „*hotărârile instanței de apel poate fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*”

Cu referire la dezacordul inculpatului cu soluția instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului, Colegiul penal menționează că, art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, prevede că, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Analizând temeiul invocat pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că în prezenta speța nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, inclusiv în partea aplicării prevederilor art. 385 alin. (4), (5) Cod penal, în privința inculpatului, Gheorghiu Alexandru.

Astfel, instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurentului, precum că, calculul efectuat de către instanța de apel este incorect, deoarece Gheorghiu Alexandru s-a aflat 171 zile în Penitenciarul nr.13 în calitate de prevenit și urma să beneficieze de reducerea stabilită imperativ de legiuitor și anume două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit menționează că, prin decizia instanței de apel, în temeiul art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, pedeapsa cu închisoarea stabilită lui Gheorghiu Alexandru prin sentința Chișinău, sediul Buiucani din 16

martie 2020 pe un termen de 6 (șase) ani, a fost redusă, ca urmare a constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenție pentru detenția în Instituția penitenciară nr. 13 Chișinău în calitate de prevenit timp de 171 zile în perioada 28.09.2019 - 16.03.2020, cu 171 zile. La fel, termenul executării pedepsei cu închisoare de către Gheorghiu Alexandru, s-a dispus a se calcula din momentul pronunțării prezentei deciziei din 23 noiembrie 2021, **cu includerea în acest termen durata reținerii și aflării în arest preventiv din 28.09.2019 până la 06 februarie 2020 și perioada executării pedepsei de la 06.02.2020 până la 23.11.2021 și cu reducerea a 171 zile ca urmare a constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție.** Astfel, Colegiul penal reține că, inculpatului Gheorghiu Alexandru, i-a fost redusă pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, astfel termenul de 171 zile, durata reținerii și aflării în arest preventiv din 28.09.2019 până la 06 februarie 2020, a fost inclus în termenul executării pedepsei cu închisoare de către Gheorghiu Alexandru, totodată i-au fost reduse încă 171 zile, ceea ce se încadrează în norma legală indicată. Astfel, pentru termenul de 171 zile de arest preventiv, se revine 342 zile de închisoare, deci inculpatul în final a beneficiat de această reducere.

În ce privește argumentul recurentului privind aplicarea prevederilor art. 385 Cod de procedură până la pronunțarea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2021, Colegiul penal ține să menționeze că, acest argument urmează a fi respins. Or, calitatea de prevenit se consideră perioada aflării în arest preventiv a învinuitului pe perioada urmăririi penale și a inculpatului în instanța de judecată, până la pronunțarea sentinței.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu au fost admise erorile de drept la care face referire recurentul și nu sânt temeiuri de casare a soluției adoptate, fiindcă hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitoare la aplicarea prevederilor art. 385 alin. (4), (5) Cod de procedură penală, în privința inculpatului Gheorghiu Alexandru.

În cele din urmă, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către inculpatul Gheorghiu Alexandru, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în partea dispoziției referitoare la aplicarea prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală.

Generalizând raționamentele mai sus nominalizate, Colegiul penal concluzionează că recursul declarat de către inculpatul Gheorghiu Alexandru, este neîntemeiat fapt ce condiționează soluția inadmisibilității acestuia.

10. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Gheorghiu Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23

noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Gheorghiuc Alexandru xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă pronunța motivat la **21 aprilie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie